

Ried	: 25 maart 2021
Agindapunt	: Vult de griffie in
Status	: OPINIËREND
Program	: Programma 7
Portefúljehâlder	: Dhr. A. Bouwman
Amtner	: Sjoukje Minnema-Van der Weg
Taheakke	: Bijlage 1 - Verslag bijeenkomst met oud papierverenigingen, Burgum, 18 januari 2021 Bijlage 2 –Verslag bijeenkomst met oud papierverenigingen, Burgum, 13 juni 2019 Bijlage 3 – Tabel 1: Totale Uitwerking scenario's met de Afvaldriehoek; Tabel 2: Verwachte effecten scenario uitwerking OPK - Afvalstoffenheffing -2022 t/m 2026
Presintaasje Iepen Poadium	: Ja, 18 maart 2021
Saaknûmer	: Z2019-12664 / S2021-01348

Underwerp

Oud papier inzameling per 1 januari 2022

Koarte ynhâld

De nieuwe overeenkomst Oud papier en karton (OPK) 2021 - 2024 geeft aanleiding om de huidige afspraken voor de inzameling van OPK, zoals vastgelegd in de subsidieverordening OPK, te herzien en per 1 januari 2022 hiervoor nieuw beleid vast te stellen. De raad wordt gevraagd het college een voorkeur voor een scenario te geven. Vervolgens legt het college op 3 juni 2021 de uiteindelijke uitwerking voor de OPK-inzameling per 2022 ter besluitvorming voor aan de raad. In het laatste deel van dit raadsvoorstel volgen een aantal vragen. Deze vragen helpen u om de inzichten op dit onderwerp helder te krijgen en een voorkeur uit te spreken voor een scenario.

Dit voorstel bevat een uitwerking van drie scenario's voor de toekomstige inzameling van OPK. In de uitwerking van de scenario's is de informatie meegenomen vanuit de overleggen met de OPK-verenigingen op 19 juni 2019 (bijlage 2) en 18 januari jl. (bijlage 1). Vervolgens zijn de scenario's uitgewerkt, net als bij het Grondstoffenbeleidsplan, aan de hand van de punten uit de afvaldriehoek (milieu, service en kosten). Tevens zijn de voor- en nadelen weergegeven van de scenario's.

Historie

De afgelopen jaren is er met de raad op diverse momenten informatie gedeeld over de inzameling van Oud papier en karton. Deze informatie is terug te vinden in de stukken. Voor de achtergrondinformatie wordt u verwezen naar deze stukken.

- Resultaat aanbesteding OPK en het proces om te komen tot nieuw OPK-beleid per 2022 (Z2019-12664/ S2020-22274, d.d. 10 december 2020);
- Verlenging van de huidige OPK-inzamel afspraken t/m 2021 (Z2019-12664/ S2020-12114, 25 juni 2020);
- Invulling motie Grondstoffenbeleidsplan Oud papier en karton inzameling d.d. 31 oktober 2019 (Z2016-1008/ S2020-01291, d.d. 27 februari 2020);
- Grondstoffenbeleidsplan vastgesteld op 19 september 2019 (Z2016-10028/S2019-21845 en bijlage S2019-21685);
- Grondstoffenbeleidsplan, versie mei 2019 (Z2016-10028/S2019-14021);
- Kadernotitie Grondstoffenbeleidsplan 2018 (Z2016-10028/ S2018-27947, d.d.23 oktober 2018).

Foech fan de ried / kolleezje

Het is de bevoegdheid van de raad om een besluit te nemen over de toekomst van de inzameling van oud papier per 1 januari 2022. Het college voert vervolgens het besluit uit.

Taljochting

Aanleiding en doel

De raad heeft in september 2019 het Grondstoffenbeleidsplan (GBP) vastgesteld (kenmerk Z2016-10028/ S2019-21845) en heeft zich in de loop naar de vaststelling van dit plan meerdere keren geconformeerd aan de Van Afval Naar Grondstof doelstellingen (VANG) voor 2025. Om in de komende jaren richting de VANG-doelstellingen te gaan is OPK een belangrijke herbruikbare grondstof die nu deels verdwijnt in de sortibak. In juni 2019 zijn de oud papier verenigingen tijdig geïnformeerd over de (mogelijke) aanstaande wijzigingen en de verwachting van de lage marktprijzen per 2021.

Al jaren wordt OPK door verenigingen in onze gemeente ingezameld en zij ontvangen hier een vergoeding voor. Dit is, net als bij vele andere gemeenten, in het verleden zo ontstaan en vanwege jarenlange hoge marktprijzen voor oud papier hoefde er door de gemeente ook vrijwel geen geld te worden bijgelegd. Voor verenigingen betekent de OPK-inzameling niet alleen een bron van inkomsten is maar biedt ook binding voor de leden en haar vrijwilligers. De periodieke inzameling bevordert de teamspirit en draagt hierdoor bij aan het functioneren van de vereniging.

Vanaf 1 januari 2021 is de overeenkomst voor de levering van huishoudelijk papier voor de periode 2021-2025 van toepassing. De overeengekomen prijs voor OPK is laag. De afgelopen jaren kreeg de gemeente een garantieprijs van € 108,38,- per ton OPK, na een nieuwe aanbesteding voor de komende vijf jaar zakt de garantie naar € 30,83 per ton. Het effect van de lage marktprijzen betekent dat de uitkering van subsidie aan de verenigingen voor 2021 groter zal zijn dan in 2020. De financiële gevolgen zijn verwerkt in de begroting 2021 en doorvertaald naar de afvalstoffenheffing. Deze nieuwe situatie vraagt om het huidige OPK-beleid te herijken en in het eerste halfjaar van 2021 het nieuw OPK-beleid vanaf 1 januari 2022 vast te stellen.

Om een goed beeld te krijgen hoe de verenigingen tegen de huidige en toekomstige OPK-inzameling aankijken hebben we in december een vragenlijst bij de verenigingen uitgezet. De antwoorden op deze vragenlijst, de reeds bekende informatie uit een bijeenkomst met OPK-verenigingen in juni 2019 en de huidige ervaringen van de gemeente, zijn de basis geweest voor een open tafelgesprek met de OPK-verenigingen op 18 januari jl.. Aan de hand van deze opgehaalde informatie én de uitwerking aan de hand van de afvaldriehoek (milieu, service en kosten) worden een aantal scenario's vergeleken.

Scenario's

Door het college zijn drie scenario's uitgewerkt om de OPK-inzameling per 1 januari 2022 te organiseren:

1. Doorgaan op de huidige wijze met OPK-verenigingen:
De huidige OPK-inzameling, op basis van de huidige subsidieverordening OPK voortzetten. De huidige garantieprijzen, afhankelijk van de inzamelingsspanning, voor het inzamelen van OPK blijven gehandhaafd. De vastgestelde motie in de raadsvergadering van 31 oktober 2019 blijft in stand. Dit betekent dat wanneer een vereniging de OPK-inzameling opzegt, de gemeente eerst een inventarisatie doet waarbij een andere vereniging de OPK-inzameling overneemt. Is er geen vereniging die dit overneemt? Dan verzorgt de gemeente vervolgens de OPK-inzameling.
2. OPK-inzameling door de gemeente: inwoners krijgen dan hun eigen OPK-container thuis en deze wordt 1 x in de 4 weken geleegd:

- a. De inzameling van oud papier en karton wordt per 1 januari 2022 door de gemeente verzorgd. We plaatsen dan een minicontainer voor oud papier bij elk huishouden en voegen de inzameling toe aan de reguliere aan-huis inzameling met de zijbeladers. De ophaalfrequentie voor OPK gaat dan naar een ophaalfrequentie van één keer in de 4 weken. De vastgestelde motie in de raadsvergadering van 31 oktober 2019 komt dan te vervallen.
- b. Scenario 2, inclusief een afkoopregeling:
De inzameling van oud papier en karton wordt per 1 januari 2022 door de gemeente verzorgd. We plaatsen dan een minicontainer voor oud papier bij elk huishouden en voegen de inzameling toe aan de reguliere aan-huis inzameling met de zijbeladers. De ophaalfrequentie voor OPK gaat dan naar een ophaalfrequentie van één keer in de 4 weken. De vastgestelde motie in de raadsvergadering van 31 oktober 2019 komt dan te vervallen. Ter compensatie van de gedeelde inkomsten krijgen de verenigingen een afkoopregeling aangeboden.

Als de raad kiest voor een afkoopregeling wordt gekeken naar een eerlijke manier om dit vorm te geven. De volgende afkoopregelingen zijn hiervoor uitgewerkt:

- i. Verenigingen krijgen in 2022 nog 75 procent uitbetaald van de netto vergoeding die zij over 2020 van de gemeente uitgekeerd kregen. In 2023 is dat nog 50 procent en in 2024 nog 25 procent. In 2025 is er dan geen financiële tegemoetkoming meer (Dit is vergelijkbaar met wat gemeente Súdwest-Fryslân vanaf 2021 hanteert).
- ii. Verenigingen krijgen de netto vergoeding over 2020 nog 3 jaar lang (100%) uitbetaald. In 2025 is er dan geen financiële tegemoetkoming meer. (Dit is vergelijkbaar met wat gemeente De Fryske Marren hanteert).

Een eerlijke verdeling van de afkoopregeling is bijvoorbeeld dat verenigingen die onlangs voor bepaalde tijd zijn aangesloten geen recht hebben op een afkoopregeling. In deze gevallen is het eerlijker dat deze vergoeding naar de voorafgaande vereniging(en) gaat, voor zover deze nog bestaan.

Ervaring en beschrijving vanuit OPK-verenigingen als basis voor scenario's

Uit het gesprek met de OPK-verenigingen kunnen we concluderen, dat de inzameling goed verloopt en dat verenigingen verwachten voldoende vrijwilligers te hebben de komende periode. Vrijwel alle verenigingen geven aan dat de huidige garantieprijs de minimale prijs is waarvoor zij willen en kunnen inzamelen. Scholen geven aan dat het wegvallen van deze inkomsten consequenties zal hebben voor een aantal extra activiteiten die plaats vinden en het aanschaffen van materialen. De meeste verenigingen geven aan de inkomsten niet te kunnen missen. Twee verenigingen zeggen te moeten stoppen wanneer de inkomsten wegvallen. Een aantal verenigingen en scholen geven aan dat de inzameling bijdraagt aan de sociale cohesie in het dorp. Voor de verenigingen is het belangrijk om de huidige inzameling te behouden met de huidige minimale garantieprijs.

Ervaring en uitgangspunten voor scenario's vanuit de gemeente

Over het algemeen verloopt de inzameling van OPK goed. De afgelopen periode is er (met hier en daar een aanpassing) door verenigingen veel inspanning verricht om de inzameling door te kunnen laten gaan. Met veel verenigingen verloopt de communicatie goed (covid maatregelen, inzameldata afvalkalender). Van een aantal verenigingen komt helemaal geen reactie. Dat maakt communicatie richting inwoners en het vaststellen van data voor de afvalkalender complexer en vraagt voor de toekomst een aanpassing. Voor de gemeente is het belangrijk dat de OPK-inzameling frequent wordt uitgevoerd en eenduidig is voor alle inwoners, waarbij op een efficiënte manier en proactieve wijze een afvalkalender wordt gerealiseerd met het doel om de inwoners te bewegen het OPK zo

goed mogelijk vooraf te scheiden zodat er weinig mogelijk VANG-kilo's worden gerealiseerd.

Uitwerking scenario's

De scenario's worden aan de hand van de Afvaldriehoek (milieu, kosten, service en regie) nader uitgewerkt. Ook worden de voor- en nadelen beschreven. In bijlage 3 zijn in tabel 1 per scenario de totale verwachte effecten weergegeven. In tabel 2 is het effect op de afvalstoffenheffing voor de periode 2022 tot en met 2025 weergegeven.

Figuur 1 De Afvaldriehoek

Scenario 1: Doorgaan op de huidige wijze met OPK-verenigingen

Milieu

Per inwoner verdwijnt 8 à 11 kilo aan OPK per jaar onterecht in de sortibak en wordt verbrand (= 5 à 7% van het totaal ingezamelde huishoudelijk afval van 2019/ aantal inwoners T-diel) Bron: sorteeraanlyse 2019 en 2020.

Wanneer we de inzameling op de huidige manier voortzetten, blijft de situatie zoals deze nu is en halen we de VANG-doelstellingen 2025 niet.

Service

Op dit moment zijn de inzamelfrequenties bij de verenigingen en daarmee de service voor OPK in de dorpen erg verschillend. Dit varieert van 2-wekelijkse naar 8-wekelijkse inzameling en op een aantal plaatsen wordt in de (zomer)vakanties niet ingezameld. In de meeste dorpen wordt huis-aan-huis ingezameld.

Wanneer we de inzameling op de huidige manier voortzetten, is de dienstverlening niet voor alle inwoners gelijk maar de kosten zijn wel voor alle inwoners gelijk. Dit betekent dat de afvalscheiding niet voor iedereen even goed mogelijk is. Inwoners moeten zelf oplossingen bedenken, zoals het OPK tijdelijk opslaan óf het OPK gratis naar de milieustraat brengen.

Kosten

Bij de uitwerking van dit scenario is uitgegaan van de huidige garantieprijzen zoals vastgelegd in de subsidieverordening OPK (vastgesteld in 2009). De huidige subsidieverordening oud papier en geldende garantieprijzen zijn:

OPK-inzameling met eigen middelen	: € 50,- per ton
OPK-inzameling met kraakpersauto van Omrin	: € 30,- per ton
Brenglocatie, container in het dorp	: € 25,- per ton

De vergoedingen worden maandelijks aan de verenigingen uitgekeerd. Aan het einde van het jaar volgt een eventuele nabetaling wanneer de gemiddelde prijs voor OPK, na aftrek van de inzamelkosten, onder de garantieprijs ligt. In dit geval betaalt de gemeente de kosten voor de inzamelmiddelen: kraakpersauto en containerkosten.

Wanneer we de inzameling op de huidige manier voortzetten, zal, zoals we voor 2021 verwachten, de garantieprijs vaker worden aangesproken. Doordat de opbrengsten voor OPK zijn gedaald betekent dit dat tot en met 2020 de volledige kosten (vergoeding en inzamelingskosten) aan de verenigingen konden worden gedekt, maar per 1 januari 2021 niet meer. Ook zien we dat de door Omrin doorberekende kosten voor de inzameling met een kraakpersauto als de containerkosten en transportkosten jaarlijks stijgen en deze dus voor rekening van de gemeente komen als de inhoud van subsidieverordening gelijk blijft.

De OPK-inzameling gaat meer kosten dan de afgelopen jaren en betekent een verhoging van de afvalstoffenheffing (ASH). In 2021 is, vanwege de toename in kosten voor de OPK-inzameling door o.a. de lagere OPK-opbrengst, de ASH met € 7,82 voor een eenpersoonshuishouden en met € 10,83 voor een meerpersoonshuishouden gestegen.

Voordelen/nadelen voor verenigingen

Wanneer we de huidige manier voortzetten, is er voor de verenigingen geen verandering en ondervinden ze hier geen nadelen van. De verenigingen behouden hun inkomsten en de huidige vorm van sociale cohesie in de dorpen blijft in stand.

Voordelen/nadelen voor de gemeente

Wanneer de OPK-inzameling door de verenigingen wordt verzorgd zijn er een aantal punten die aandacht vragen. De inzameling OPK is kwetsbaarder en afhankelijker van externe factoren als verenigingen dit verzorgen. Vanuit de gemeente is er niet een volledige regie op de uitvoering en inzamelfrequentie van OPK. De kostenstijging inzameling en transport OPK zijn met de nieuwe overeenkomst en huidige subsidieverordening nu voor rekening van de gemeente. Deze punten worden onder scenario 2 onder "Voordelen/nadelen voor de gemeente" uitvoeriger beschreven.

Scenario 2a:

OPK-inzameling door de gemeente: inwoners krijgen dan hun eigen container aan huis en deze wordt 1 x in de 4 weken geleegd

Milieu

Op basis van landelijke ervaringen is de verwachting dat door het introduceren van een minicontainer voor OPK bij elk huishouden het huishoudelijke afval beter wordt gescheiden. Ten opzichte van nu zal de aanwezigheid van herbruikbaar papier in de sortibak sterk afnemen. Dit betekent dat er in Tytsjerksteradiel in totaal minimaal 15% meer OPK wordt ingezameld ten opzichte van de huidige opbrengst. Dit komt neer op minimaal 150 ton extra ton OPK.

Wanneer de gemeente de OPK-inzameling gaat verzorgen zullen voor deze grondstof de VANG-doelstellingen 2025 en de hoogste scheidingsresultaten worden gerealiseerd.

Service

Wanneer elk huishouden een eigen minicontainer voor OPK heeft, naast een biobak en sortibak, heeft men altijd een juist inzamelmiddel voor het afgedankte OPK en hoeft men binnenshuis geen plek meer te zoeken om dit tijdelijk op te slaan of apart naar de milieustraat te brengen. Daarnaast is de inzamelfrequentie van OPK huis-aan-huis en voor alle huishoudens in de gehele gemeente gelijk en heeft ieder dezelfde mogelijkheden om het OPK op de juiste en meest laagdrempelige manier te scheiden.

Kosten

De kosten voor de inzameling van OPK in eigen beheer ontloopt de kosten voor scenario 2a niet veel. Tot en met 2024 zijn de kosten lager dan scenario 1, na 2025 omme nabij gelijk.

Tot en met 2024 is scenario 2a circa € 12.000 à € 15.000,- voordeliger ten opzichte van inzameling via de verenigingen.

De oorzaak ligt in lagere inzamelingskosten via Omrin omdat er geen kraakpers auto's meer hoeven worden ingehuurd. Ook de vervoerskosten van ingezameld papier naar de verwerking in eigen beheer zijn lager door efficiëntere belading. Daarnaast wordt door de 150 ton meer ingezameld OPK ook meer vergoeding ontvangen ter dekking van de kosten. Er is wel extra materieel en personeel noodzakelijk, maar deze inzet is ook al noodzakelijk om gecombineerd andere maatregelen vanuit het GBP uit te voeren. De bezetting van materieel en personeel kan in combinatie met inzameling van OPK worden geoptimaliseerd wat tot efficiency in de bedrijfsvoering leidt. In de kostenberekening is tevens een inschatting van de kostenstijging van Omrin meegenomen en de interne stijging op de personeelskosten.

Vanaf 2025 is het verschil in kosten minimaal. De kosten stijgen per 2025 voor de inzameling in eigen beheer omdat er dan een zijbeladerauto vervangen zal worden. De kosten voor deze vervanging zijn naar rato verwerkt voor het inzetten van deze auto voor de OPK-inzameling.

Voordelen/nadelen voor verenigingen

Wanneer de gemeente de OPK-inzameling gaat verzorgen, hebben verenigingen hier geen rol meer in. Vergoedingen aan in totaal 23 verenigingen komen te vervallen. Voor verenigingen betekent dit dat ze dan minder inkomsten hebben en (externe) verzoeken of uitgaven niet meer kunnen betalen. Verenigingen zullen op een andere manier extra inkomen moeten genereren. Veelal betekent dit dat de contributie- of ouderbijdrage hoger zal worden. Tevens vervalt de huidige vorm van sociale cohesie in de dorpen rondom de oud papier inzameling.

Voordelen/nadelen voor de gemeente

De inzameling OPK is minder kwetsbaar en minder afhankelijk van externe factoren als de gemeente dit zelf verzorgt. De inzameling van deze stroom is immers gelijk als die van de biobak en sortibak. Dit betekent ook dat de interne bedrijfsvoering efficiënter en meer kostenefficiënt uitgevoerd kan worden. De organisatie van de huidige manier van OPK-inzameling kost de gemeente veel tijd en personele inzet: communicatie met de verenigingen over inzameldata en afstemming hierover duurt lang. Het opstellen van een afvalkalender is elk jaar een taak die daarom relatief (erg) veel tijd kost. Wanneer er zich een bijzondere gebeurtenis zich voordoet, zoals de coronamaatregelen, komt de kwetsbaarheid van de huidige inzameling tot uiting. Er is veel communicatie en afstemming nodig om de inzameling zo goed als mogelijk voort te zetten. Wanneer de gemeente de OPK-inzameling verzorgt, wordt dit onderdeel van de reguliere afvalinzameling en kan deze tijd benut worden voor andere taken binnen de uitvoering van de maatregelen binnen het GBP.

Alternatieven voor de OPK-inzameling door verenigingen

Voordat ingaan wordt op scenario 2b staan we stil bij andere alternatieven.

Het ophalen van OPK door verenigingen is een vorm van subsidie die betaald wordt uit de afvalstoffenheffing. Het college is van mening dat wanneer verenigingen op een bepaalde manier een rol houden in deze taken, dit een meerwaarde moet hebben binnen de afvalinzameling, wanneer we structureel subsidie blijven verstrekken.

Het college ziet geen alternatieve taken voor de verenigingen binnen de huidige afvalinzameling die een meerwaarde hebben voor het realiseren van de VANG-doelstellingen of andere werkzaamheden.

Om de waardering te laten blijken voor de inzet en verzorging van de OPK-inzameling van de afgelopen jaren is een afkoopregeling mogelijk wel op zijn plaats. De verenigingen zijn echter al vroeg in het proces geïnformeerd over deze nieuwe situatie en weten dat inkomsten zullen dalen. Een beperkt aantal verenigingen denkt al aan alternatieve inkomstenbronnen wanneer de OPK-vergoeding vervalt, maar de meeste verenigingen geven aan hier nog niet mee bezig te zijn of zullen dan de contributie of ouderbijdragen verhogen.

Wanneer de raad een ander alternatief voorstelt, moet de raad wel beseffen dat dit het rechtgelijkheidsbeginsel raakt wanneer alleen de OPK-verenigingen hier recht op hebben en geen andere verenigingen.

Wanneer het alternatief daarnaast geen meerwaarde biedt voor de afvalinzameling, dan kan, wanneer een raad besluit om toch subsidie te verstrekken, vanwege juridische redenen geen aanspraak worden gedaan op de ASH. De ASH is immers 100% dekkend voor de inkomsten versus de inzamel- en verwerkingskosten van het huishoudelijke afval van onze inwoners. Hier zal dan vanuit andere begrotingsposten invulling aan moeten worden gegeven.

Achtergrondinformatie landelijke en regionale afwegingen alternatieven

Op landelijk niveau gaan steeds meer gemeenten (ook in Fryslân) over, vanwege de structurele lage marktprijs voor OPK, op het inzamelen van OPK in eigen beheer met minicontainers. Gemeenten dichterbij huis zoals Heerenveen, De Fryske Marren (DFM) en Súdwest-Fryslân (SWF) en Leeuwarden, hebben onlangs besluiten genomen op het gebied van OPK-inzameling. In alle gemeenten krijgen huishoudens een minicontainer voor OPK. Deze gemeente zorgen voor een alternatief of is er een afkoopregeling voor de verenigingen.

Het alternatief van gemeente Heerenveen heet "Schoon Belonen". Hier kunnen de OPK-verenigingen, maar ook alle andere verenigingen in de gemeente, voor in aanmerking komen. Ze kunnen een gebied adopteren die ze de komende twee jaar schoonhouden van zwerfafval. Dit is gebaseerd op de bestaande zwerfafvalvergoeding die geldt tot en met 2022 voor alle gemeenten, met een financiële aanvulling vanuit de gemeente Heerenveen.

In Tytsjerksteradiel wordt al jaren invulling gegeven aan de besteding van de zwerfafvalvergoeding waarbij alle dorpsbelangen tegen een vergoeding per inwoner het dorp schoonhouden. Dit alternatief is daarom niet geschikt om ook te hanteren voor de OPK-verenigingen en andere verenigingen, omdat deze vergoedingen en zwerfafvalgebieden al vergeven zijn en hier afspraken met de dorpsbelangen over zijn gemaakt.

DFM en SWF kiezen voor een alternatief in de vorm van een afkoopregeling. In beide gemeenten is geen sprake van een garantievergoeding zoals in Tytsjerksteradiel en moeten verenigingen bij een lage marktprijs per 1 januari 2021 betalen voor de inzameling van het OPK. De afkoopregeling van DFM bestaat uit: verenigingen die ophouden met inzamelen van OPK, krijgen 100% van de netto vergoeding over de afgelopen jaren nog 3 jaar lang uitbetaald. De afkoopregeling van SWF bestaat uit: verenigingen en instelling die vanaf 2021 ophouden met inzamelen, krijgen komende 3 jaar aflopend nog 75%, 50% en 25% nog uitbetaald van het bedrag dat zij over 2020

van de gemeente uitgekeerd kregen. Zo hebben de verenigingen en instanties de tijd om andere manieren te vinden om inkomsten te genereren.

Dan is er nog een andere vorm die Leeuwarden hanteert als alternatief. Hier worden OPK- verenigingen ingezet om de minicontainers voor OPK juist achter de achterlader te plaatsen van Omrin. Deze vorm van inzet is in onze gemeente niet logisch. Onze organisatie maakt zelf gebruik van zijladers, net als bij het legen van de sortibak en biobak. Het gebruik van achterladers is daarom geen logische keuze voor de bedrijfsvoering, er moet dan gebruik worden gemaakt van een ander type minicontainer en een achterlader worden gehuurd. Bij Omrin wordt aangegeven aan dat de achterladers beperkt beschikbaar zijn en niet actief vervangen worden. Ook bij andere aanbieders in de afvalmarkt zijn de achterladers minder goed leverbaar. De reden hiervoor is dat het inzamelen van het afval met zijladers al een geruime periode de nieuwe norm is voor het inzamelen van afval.

Uitwerking scenario 2b

i Verenigingen krijgen 75% uitbetaald van de vergoeding die zij over 2020 van de gemeente uitgekeerd kregen. In 2023 is dat 50%, in 2024 25% en 2025 0%.

ii Verenigingen krijgen de vergoeding over 2020 nog 3 jaar (2023,2024 en 2025) lang (100%) uitbetaald.

Milieu en service

De uitwerking voor milieu en service zijn identiek aan de uitwerking onder scenario 2a

Kosten

In bijlage 3 is in tabel 2 is het effect op de afvalstoffenheffing voor de periode 2022 tot en met 2026 weergegeven.

Op basis van de uitgekeerde vergoedingen over 2020 en op basis van de afkoopregeling gecombineerd met het voordeel van de uitvoering in eigen beheer zijn de effecten de komende 3 jaar merkbaar in de afvalstoffenheffing.

Scenario 2b i

Het aandeel van deze afkoopregeling in de ASH zijn dan voor een eenpersoonshuishouden (EPH) in de opvolgende jaren 2022, 2023 en 2024: € 2,99, € 1,99 en € 0,99 hoger. Voor een meerpersoonshuishouden (MPH) is dit €4,27, € 2,85 en €1,42.

Scenario 2b ii

Het aandeel van deze afkoopregeling in de ASH zijn dan voor een eenpersoonshuishouden (EPH) in de opvolgende jaren 2022, 2023 en 2024: € 4,32 hoger. Voor een meerpersoonshuishouden (MPH) is dit € 6,17.

Financiën

De uitgewerkte financiële situatie (zie bijlage 3) voor de verschillende scenario's geeft een zeker beeld tot en met 2022. In 2022 volgt een evaluatie van het GBP. De keuzes die door de raad maakt na de evaluatie van het GBP, hebben mogelijk invloed op de kosten van de OPK-inzameling na 2022. De OPK-inzameling is namelijk onlosmakelijk verbonden met de totale afvalinzameling. Wanneer de maatregelen van het Grondstoffenbeleidsplan ook na de evaluatie op dezelfde wijze worden voortgezet zoals door de raad vastgesteld op 19 september 2019 dan is de verwachting dat het bovenstaande kostenverloop ook na 2022 van toepassing is.

Onzekerheden

De verwachting is dat de marktprijs voor OPK de komende jaren laag zal blijven echter kunnen omstandigheden in de wereldmarkt weer wijzigen en ervoor zorgen dat de

marktprijs toch stijgt. In dat geval wordt het voordeel voor de uitvoering in eigen beheer (scenario 2 versus scenario 1) groter ten opzichte van de huidige uitgangspunten. Verder hebben we vanuit de gemeente geen invloed op de kosten voor de inzamelmiddelen die ingezet worden vanuit Omrin zoals kraakpersauto, containerkosten en doorberekende transportkosten. De verwachting is dat deze kosten jaarlijks stijgen, dit is meegenomen in de kostenberekening. Wanneer de kosten echter meer stijgen dan begroot heeft dit gevolgen voor de totale kosten en moet de gemeente meer kosten maken voor scenario 1 en wordt het verschil met scenario 2 groter.

Wat kan u helpen om een standpunt in te nemen over de toekomstige OPK-inzameling

De vraag die u uzelf kunt stellen om uw standpunt over dit onderwerp helder te krijgen, kan zijn:

Bent u bereid het bereiken van de VANG-doelstelling 2025 bij te stellen, hierbij te accepteren dat de service in de dorpen verschillend zal zijn en alle inwoners hiervoor iets meer ASH betalen ten behoeve van de sociale cohesie van een aantal verenigingen en scholen in Tytsjerksteradiel?

of

Wilt u voor deze grondstof de VANG-doelstelling halen, elke inwoner in Tytsjerksteradiel dezelfde service bieden, de ASH voor dit onderdeel zo laag mogelijk te houden en bent u bereid te accepteren dat een aantal verenigingen en scholen op een andere manier inkomsten moeten vinden en de sociale cohesie rondom de OPK-inzameling en besteding van de inkomsten wegvalt?

Het college vraagt u om een standpunt in te nemen en het college richting mee te geven voor het vervolgproces en besluitvorming over de toekomstige OPK-inzameling. Het college wil graag weten welke informatie de raad nog nodig heeft om in juni een definitieve keuze te kunnen maken.

Burgum, (datum collegebesluit)

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel
secretaris burgemeester

mw. H.M. van Gils

dhr. drs. L.J. Gebben